

Bewonersorganisatie Havenkwartier

'Rond de Haven'

inclusief Vissenbuurt, Geuzenwijk en de Zuid

2022

nummer 04

Verkeer en parkeren

In het kader van de door het stadsdeel Scheveningen opgezette wijkagenda hebben bewoners uit het Havenkwartier (incl. Vissenbuurt, Geuzenwijk en de Zuid) de op 10 mei jl. in Thabor gemaakte opmerkingen omgezet in suggesties ter uitvoering door de Gemeente, welke op 30 oktober jl. aan het college van B&W zijn aangeboden.

In grote lijnen gaat het daarbij o.a. om gewenste gemeentelijke actie ter voorkoming van 'mooie dagen / evenementen' overlast in aanpalende bewonerswijken. Het gaat ook om permanente aanpassingen m.b.t. een algehele '30-km zone' in de wijk, die dan ook gehandhaafd dient te worden. Het voorkomen en/of tegengaan van tegendraads fietsen en fietsen over de stoep is met name op de Westduinweg een situatie waar gemeentelijke handhaving gemist wordt, hetgeen bewoners in gevaarlijke situaties brengt als men 'de deur uit loopt'.

Een concreet voorstel m.b.t. parkeren is om de bewoners uit Vissenbuurt en Geuzenwijk in beide aanpalende parkeergebieden een

parkeervergunning te verlenen omdat de toegang tot het huidige Statenkwartier gebied praktisch aan de ene kant door lijn 11 wordt afgesloten en aan de ander kant in de rest van het Havenkwartier nu niet mag parkeren.

Voor het afsluiten van - en het verplaatsen van de fietsrekken bij de Jumbo in - de Van Bergenstraat worden soms tegengestelde suggesties gedaan, waarbij wij voorgesteld hebben die uitgebreid met het achterland (Koppelstockstraat, etc.) te bespreken om tot consensus te komen.

De discussie m.b.t. het parkeren van auto's, dan wel scooters of fietsen in samenhang met het gebruik van de stoep dient per straat, per groepje betrokken bewoners besproken te worden om in consensus te bepalen hoe de huidige (eventueel negatief beoordeelde) situatie verbeterd kan worden. Dit dient dan ook in samenhang met eventuele ter plekke gewenste groenvoorzieningen te worden afgestemd. De gemeente kan daartoe een oproep doen op basis waarvan een tijdsplanning wordt voorgesteld.

Foto: Dick Teske

In Memoriam

Ja, wie kent haar niet.

Ina Pronk heeft model gestaan voor de vissersvrouw op de Boulevard.

Ze is op allerlei plekken actief geweest op Scheveningen.

Ze heeft haar man – onze uiterst actieve medebewoner -

Karel Pronk op allerlei manieren terzijde gestaan.

Zo onlangs ook bij de herplaatsing van het Marine-monument, waar Ina Karel bijstond bij de herdenkingssteenlegging .

Op 21 november jl. is Ina plotseling overleden. Een slag voor ons allen.

We leven mee met Karel en de kinderen

Colofon

Wijkblad 'Rond de Haven' is een uitgave van de Bewonersorganisatie Havenkwartier (BOH) en wordt huis-aan-huis verspreid in de wijken die binnen het werkgebied van de BOH vallen.

Oplage: 5.750 ex.

Redactie: Paulien Bakker

Drukkerij: Lerowi Scheveningen

Opmaak: De Scheveninger

*Kopij inleveren volgende nummer Rond de Haven:
28 februari 2023*

www.bohscheveningen.nl

De Bewonersorganisatie Havenkwartier (BOH) is een stichting bestaande uit vrijwilligers, die zich inzetten voor verbetering van het wonen, werken en sociale leven in het Havenkwartier. Het werkgebied van de BOH bestaat uit het Havenkwartier, Geuzenkwartier, Visserbuurt en 'de Zuid' op het 'oude' Norfolkt terrein.

www.facebook.com/bohscheveningen

Van de Voorzitter

'strek-oefeningen' doet. Mooi om te zien telkens.

Waar we op de voorpagina van ons september nummer van Rond de Haven nog meeleeften met de omgekeerde vlaggen in de wijk, leefden we nu vanuit dezelfde straten mee met het tijdelijke 'oranje-gevoel'. Telkens weer andere emoties om bij stil te staan. Zo werd er ook stil gestaan bij het groen waar veel mensen in de wijk om vragen, maar wat onverwachts 'als vervuילend onkruid' door de Gemeente weer werd weggehaald, zowel op het talud bij de Hennep-hofkerk als tussen de rails van lijn 11. Waar we zeker bij stil moeten blijven staan zijn de 'hondendrollen' die we toch nog steeds veel te veel achter laten zonder mee te nemen, ook al heeft iedere hondenuitlater de plicht dat te doen. Jammer dat sommigen onder ons hun drollen gewoon laten liggen. Al met al blijven we als bewoners van onze mooie wijk zorgdragen onze omgeving zo leefbaar mogelijk te houden. De verkeerswerkgroep is daartoe ook weer bijeen geweest om op basis van de op 10 mei jl. in Thabor aangegeven probleemstellingen met voorstellen tot oplossing te komen, welke in de tussentijd weer aan het College van B&W ter uitvoering zijn doorgegeven. Eenzelfde soort proces is gaande ten aanzien van 'groen en schoon'. Met name bij dit laatste gaat het veelal over onze

Het 'tonnenmonument' blijft ons herinneren aan een karakteristiek verleden toen o.a. de gehele Dr. Lelykade nog vol lag met tonnen. Dat is vandaag de dag niet meer en met de laatste ontwikkelingen op het gebied van brandstof- en andere energie gerelateerde prijzen hebben ook onze laatste vissers het moeilijk en denken sommigen aan opgeven. En dat terwijl er juist in de maanden oktober en november weer veel op garnalen gevist kon worden voor onze kust, en de haven daarom in de weekenden bezocht werd door vissers uit Urk, Wieringen, Harlingen, etc.

Een tegenwoordig ook weer veelvuldig terugkerende bezoeker is de zeehond die dan zelfs bij 'het sluisje' aan de rand van het Verversingskanaal zijn of haar

eigen actie, al dan niet met ondersteuningsfinanciering van de Gemeente.

In dit nummer kunt U verder lezen over hoe we op onze jaarvergadering geïnformeerd zijn over de huidige ontwikkelingen binnen de visserij, haar verwerking en sommige van de benodigde onderhoudswerkzaamheden; over hoe Dorp en Duindorp de nieuwjaarsvreugdevuren aan het voorbereiden zijn; ook kunt U lezen over sommige van de ontwikkelingen binnen het Zeilcentrum op 'Landhoofd C' ter voorbereiding van innovatieve activiteiten bij ons voor de kust of elders.

Het is feitelijk bijzonder dat we vanuit ons Scheveningse Havenkwartier visgebonden enerzijds wereldwijd opereren, anderzijds vanuit de hele wereld producten ter verwerking krijgen aangeboden en ook daarmee weer vele mensen van over de hele wereld aantrekken om te komen consumeren. Daarnaast doen we naast het constructiewerk rondom de haven heel veel m.b.t. waterzuivering elders in het land; en m.b.t. het omzetten van zout zeewater naar drinkbaar zoetwater opereren we ook weer wereldwijd.

Vanuit de Gemeente zijn er beleidsontwikkelingen gaande m.b.t. 'visie Scheveningen-Bad' waarin men ongemerkt veel toeristische aandacht heeft voor

het Havenkwartier, waardoor de traditionele driedeling van Bad, Dorp en Haven onder spanning komt te staan en de hele kustzone als 'Bad' wordt gezien. Het noopt ons ook in het komende jaar onszelf op allerlei momenten 'bij de les te houden'. We hebben U daarvoor nodig en roepen U of uw buurman of buurvrouw met name op zich als potentieel bestuurslid aan te melden om binnen het BOH bestuur mee te komen denken en werken. Geef U op via info@bohscheveningen.nl of vraag informatie bij onze vice-voorzitter Leen Hoffland via 06 21494845.

Rest ons U naast goede feestdagen ook voor het komende jaar 'al 't nodige voor tijd en eeuwigheid' toe te wensen.

Teun van Dijk

Jaarvergadering

Bewoners Organisatie Havenkwartier 2022

De opkomst, op 29 november jl. in Thabor was bescheiden. Een aantal mensen had zich ziek gemeld; anderen bleven thuis voor het voetballen, of voor een ALV van hun woongebouw, en misten zo 4 presentaties van ondernemers uit ons woon-, leef- en werkgebied, en een uiteenzetting over de inzet van de Bewonersorganisatie, haar plannen, begroting, en haar zoektocht naar een nieuwe voorzitter.

Een aanwezige wijkgenoot wees erop dat de voorzitter statutair uit het midden van het bestuur dient te worden gekozen, en dat dus beter om uitbreiding van het bestuur kan worden geworven. Intussen waren andere aanwezigen nieuwsgierig naar wie ooit de voorzitter zal kunnen vervangen, 'wat moet je dan wel niet in huis hebben'. Voor nieuwsgierigen is er een profiel van de nieuwe voorzitter beschikbaar via info@bohscheveningen.nl, of je kunt je aanmelden bij Leen Hofland via 06-21494845.

De kleine voetafdruk van haring
In de serie ondernemersbijdragen beet Eric Roeleveld van Cornelis Vrolijk/Jaczon de spits af. Hij vertelde over de vele vormen van samenwerking sinds de oprichting eind negentiende eeuw, het wereldwijde werken met kantoren in o.a. Suriname en Nigeria en ook hoe de nieuwste boot voorzien is van de meest fijngevoelige apparatuur waarmee de zeebodem en het zeeleven kunnen worden gespaard. Het verbaasde ons dat de

Rederij feitelijk 113 schepen heeft varen, waarvan een aantal gedeeld worden met lokale rederijen in genoemde landen en dat de Rederij wereldwijd 3 miljoen vismaaltijden per dag levert. Een presentatie van de duurzame focus van het bedrijf, die ook tot uitdrukking kwam in een mooi plaatje van het RIVM, laat zien hoe klein de broeikasgas-voetafdruk¹ is van vis en dan met name van haring, ten opzichte van het eten van rundvlees. 'Eet meer vis' is het appél!

Matthijs den Heijer schetste als lid van de vierde generatie Den Heijer ook de ontwikkeling van het familiebedrijf. Ook bij Den Heijer wordt scherp gekeken naar wat de markt vraagt, en naar de omstandigheden van waaruit moet worden geleverd. Van overal uit de wereld worden de garnalen aangeleverd. Ook al is het familiebedrijf vanuit Scheveningen ontstaan, dat Scheveningen pal aan zee ligt hoeft voor zulke visverwerkers niet persé handig te zijn. 'De concurrent zit soms dicht bij de klant' weet Matthijs. Deze vierde generatie is bereid om gedeeltelijke verhuizing naar elders te overwegen.

Mogelijke uitbreiding

Tegelijk stelde Ally Simonis vast dat het consumentengedrag sinds corona flink is veranderd.

¹ Voetafdruk is een maat om de betekenis voor o.a. milieuschade te meten. Een grote voetafdruk kost het milieu meer dan een kleine voetafdruk. In de afbeelding gaat het om het aantal kilo CO₂ uitstoot per kilo te consumeren product

CO₂-voetafdruk

Aantal kilo CO₂ per kilo product.

Bron: Data milieubelasting voedsel, RIVM 2019.

Zijn winkel in de stad blijft dicht; de mensen zijn anders gaan eten; een haring eten is minder populair volgens Ally, 'jongeren eten geen haring meer.'

Simonis vertelde hoe het familiebedrijf vanaf het begin spontaan heeft ingespeeld op hetgeen de markt vroeg. 'Willen de klanten zitten? Dan zetten we een paar tafels en stoelen neer' was de visie eind jaren '40 van de vorige eeuw. Ook nu zoekt Simonis naar consumentenbehoeften, maar dat is niet eenvoudig, bevestigt ook deze succesvolle ondernemer.

Zolang er schepen in de haven zijn is Boeg Nautic een ondersteunend constructiebedrijf als 'natuurlijke' opvolging van de oude sleephelling. Overigens leveren zij ook installaties en service door het hele land, met name met betrekking tot de waterzuivering, inclusief die aan de Houtrustweg. Mooi is wel hun directe betrokkenheid bij wat er verder rondom de haven gebeurt. 'Belt Simonis' vertelt directeur Nico Buijs, 'dan weten we dat we direct in actie moeten komen want straks komen er eters en dan moet alles geregeld zijn'.

Mooi was ook dat Buijs vertelde ondanks de drukke woningbouw rondom de haven er (nog) geen klachten zijn gekomen van het soms lawaaiige constructiewerk in hun bedrijfsshal aan de Hellingweg.

Oksana en Carlos

Na afloop van de presentaties konden aanwezigen onder het genot van een versnapering dankzij YMCA Scheveningen luisteren naar docente Oksana Muskosii op haar viool en haar vaste begeleider, pianist Carlos Castro van Elst, of in gesprek gaan met aanwezigen. We spraken buurtgenoten, ook nieuwe gezichten, ook die uit andere wijken, mensen van de gemeente, enkele buurtgenoten/raadsleden (D66 en VVD), en de fractievertegenwoordiger van de PvdA.

Het was een compact avondje. Zo'n avondje waarin je je weer eens kunt bezinnen op wat gebeurt, en wat je ervan vindt. Komt u ook eens klankborden? Vanaf januari bent U weer welkom iedere vierde dinsdag van de maand.

Foto's Jaarvergadering:
Bert Hoogenboom

Het Schevenings Vreugdevuur als warmtebron

Nu de vergunningen zijn afgegeven aan de organisaties van de Scheveningse vreugdevuren vragen we ons in het Havenkwartier af hoe het zal gaan, de komende oudejaarsavond. Als het aan meedeorganisator van het vreugdevuur Scheveningen-Dorp, Don Obelix, ligt komt het helemaal goed en wordt het vooral heel gezellig. Anders dan voorgaande jaren zal er een festival zijn, met live muziek en kinderactiviteiten, naast de bouw van de stapel.

Spanning, opwinding en geluk geven de gevoelens weer van de jongens die mogen werken aan de vreugdevuren. Spanning om de angst of het goed zal gaan met de bouw; vroeger was dat steeds hoger en risicovoller. En opwinding en geluk om het gevoel erbij te mogen zijn en mee te kunnen werken. Don, lokaal én landelijk bekend als Don Obelix, vanwege dat hij om wat hij kon laten slagen met de vreugdevuren wel over toverdrank leek te beschikken, precies als de stripheld, vertelt ons over wat de recordhouders van het Guinnessbook of Records al jaren aan de Scheveningse vreugdevuren bindt.

Roze truien op de stapel

Over hoe mooi de voorbeelden zijn van verbinding en 'bonding' tussen jongens en vaders, families en burens. Hoe het dragen van een vreugdevurentrui al als een overwinning gold.

Don vertelt van het jaar waarin te weinig herentruien beschikbaar waren, en de jongens erachter aan gingen om de roze truien te kunnen gaan dragen. Hoe leuk het was geweest om de jongens met de roze truien aan te zien.

En of de mensen wel weten hoe de bouwers van ontbijt tot en met het avondeten door sponsors verzorgd zijn. Hoe gezellig het is om daar bij te zijn. En weten de mensen wel hoeveel publiek het aantrekt. Hoe hele families, van zelfs over de hele wereld speciaal voor de vreugdevuren met oudejaarsavond op Scheveningen willen zijn.

En ook de relaties met alle ondernemers, vanuit het hele land, die betrokken zijn. Je realiseert je wat een bruisende wereld het was, een vrijplaats voor jongens en mannen en hun families, die in een paar dagen iets voor elkaar kregen, waar zoveel mensen plezier aan beleefden.

Verschrikkelijk

Don is de eerste om te zeggen hoe verschrikkelijk ze het vonden dat het mis ging in 2019. Dat had nooit moeten gebeuren! Hoe verschrikkelijk wat over hen werd gezegd, bitter en schuldbeladen. Zo mag het nooit weer gaan.

Op de website vreugdevuurscheveningen.nl wordt dan ook precies uitgelegd hoe het is gegaan, en welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen. Maar jongens waren ze, en enthousiast, en Don vertelt hoe bijzonder het was dat al vroeg in het seizoen werd gekeken welke verreikers te huur waren op de markt. En dat ze er vroeg bij wilden zijn om de hoogste versie te reserveren.

Dat de stapel mee de hoogte in ging met het beschikbaar komen van hogere verreikers. En dat naast de enorme opwinding die werd gevoeld bij de veel te hoge bouw Don ook bang was, als hij langs de stapel liep, aan de voet ervan en omhoog keek, 'naar als het ware een torenflat'. En toen om middernacht de stukken vuur verwoeien realiseerde Don zich wat een ramp voltrok, en hoe verschrikkelijk hij het vond. 'Dat de indruk werd gewekt dat wij ons eigen dorp in de brand hadden gestoken en daarmee onze eigen cultuur teniet zouden hebben gedaan, dat was erg' vertelt Don. Hij is de eerste om te pleiten voor behoud van tradities en gebruiken, en erkenning van het belang ervan voor een gevoel van loyaliteit en erbij horen.

Zijn betrokkenheid, ook dit jaar weer, bij het aangepaste maar niet minder mooie, vreugdevuur getuigt van zijn bevoegdheid om het goede te behouden.

Veilig en samen

Don is op vele fronten actief voor het vreugdevuur op Dorp. Hij legt uit dat hij verantwoordelijk was voor de merchandising: de Vreugdevurenkraam op Vlaggetjesdag. Tegenwoordig moet hij verantwoorden over de inrichting van het terrein zodat het na afloop correct volgens de vergunningsvereisten kan worden overgedragen aan de gemeente. Daarnaast bekommert Don met de andere bouwers zich om de veiligheid van het terrein, de veiligheid van bouwers en hun families en het publiek, en trouwens ook voor het verantwoord opstoken van het vuur waarbij hij zich lang geleden hard maakte om het vuur vanaf betonplaten op te bouwen. Naderhand was haast geen spijker te vinden op het strand.

Nieuwe energiebronnen op zee aangemoedigd door Dutch Marine Energy Centre

In gesprek met Msc Yuki Esser

In de voorgaande editie van Rond De Haven moedigde de havenmeester ons aan om te gaan kennismaken met de bedrijven die gevestigd zijn in het gebouw van het zeilcentrum aan de Hellingweg. Om te zien dat daar grote werken worden gedaan, bijvoorbeeld aan alternatieve energiebronnen die hun effectiviteit op zee inmiddels hebben bewezen.

En dat alles naast de drukke zeevaart en de visserij. Het is voor Yuki een enorme opluchting dat het zeeleven niet heel veel last heeft van al deze inspanningen. 'Er moet nog veel onderzoek gedaan worden', vertelt Yuki, 'maar vergeleken met windenergie lijken de gevolgen van mariene energie mee te vallen', en voor een bioloog is zulke wetenschap een vreugde.

Aangemoedigd gaan we op pad naar een van de grote grijze hallen waar ook het Topsport Zeilcentrum en de Campus at Sea zijn gevestigd, naar Yuki Esser van het Dutch Marine Energy Centre (DMEC), dat met ruim 20 collega's kantoor en demonstratieruimte bewoont boven het zeilcentrum.

We zijn op bezoek bij DMEC, het Dutch Marine Energy Centre, een zgn. Accelerator van mariene energie oplossingen. Mariene energie is energie uit water.

Vier soorten energie uit water

DMEC is gericht op vier soorten energie uit water. Mevrouw Esser legt uit dat je kan denken aan energie uit golven die door speciale apparaten uit het water wordt gehaald. Een andere mariene energie wordt uit getijden en stroming gewonnen. Ook wordt energie gewonnen op plekken waar zoet en zout water samenkomen. En een vierde manier van energie opwekken uit zeewater gebeurt door zgn. Ocean Thermal Energy Conversion waardoor energie wordt gehaald uit de temperatuurverschillen op zee.

Mevrouw Esser is bio-informaticus en systeembiooloog. Met haar kennis is het mogelijk om voorspellingen te doen over biologische processen op zee en antwoord te vinden op de vraag hoe het zeeleven omgaat met alle grote duurzame ontwikkelingen op zee: windmolenparken, waterstofproductie, zonnepanelen en ook golf en getijde energieproductielocaties.

Tocado turbine aan de Oosterscheldekering

Dit onderzoek vindt plaats rond de evenaar waar de temperatuurverschillen tussen oppervlakte en diep water groot zijn.

Een goed beeld van de ruimte op zee

Of installaties in zee kunnen worden geplaatst hangt af van veel verschillende factoren. Yuki vertelt dat ons land een precies beeld heeft van de ruimte die beschikbaar is op zee voor de verschillende gebruikers: de scheepvaart, visserij, de natuur zelf, en ook de ontwikkeling van duurzame energiebronnen. Voordat een turbine of ander apparaat in of op zee kan worden geplaatst moet dat passen binnen de plannen op de Noordzee.

Van al deze manieren om energie te oogsten zie je niet veel omdat het in en onder water gebeurt. 'Een voordeel voor het publiek is dat het niet met installaties hoeft worden geconfronteerd. Maar helaas maakt onbekend ook onbemind' vertelt Yuki, 'en dat probeert DMEC nu in en om haar kantoor en rond de haven te veranderen door een 'marine energy experience' te bouwen.' Hier kan het publiek dan gaan zien om wat voor installaties het gaat. De turbines die nu al productief zijn bij de Oosterscheldekering, de apparaten die nu bij de Afsluitdijk liggen en waaruit de zgn. blue energy wordt geproduceerd uit het verschil in zoutgehalte, en de apparatuur waarmee voor onze kust bij de Nordsea farmers golfenergie en zonne-energie worden opgewekt.' Nu is dat nog niet zichtbaar, aan de kade bij DMEC. Een van de turbines is voorlopig nog bij het Museon te bekijken.

Internationale samenwerking

DMEC is 5 jaar geleden opgericht om de mariene energie sector verder te helpen. Ze doen dit door te focussen op innovatie, het mobiliseren van private en publieke geldstromen, het creëren van vriendelijk beleid en het zoeken naar en samenwerken met commerciële markten. Hierbij werken ze samen met bedrijven over de hele wereld. Ook is de verbinding en samenwerking met andere stakeholders erg belangrijk, zoals de visserij en de scheepvaart.

Tocado turbine op de Hellingweg met op rechts Yuki Esser

CorPower Ocean Farm

'Men wil leren van de vissers met wie wij samenwerking zoeken, bijvoorbeeld voor toekomstige inspectie en metingen, en het plaatsen van kleinere apparaten. Bovendien willen we elkaar ook niet in de weg zitten' stelt de DMEC adviseur.

Op 25 januari 2023 organiseert DMEC een stakeholder bijeenkomst om energie medegebruik te bespreken. Mocht je hierbij willen zijn, stuur dan even een mailtje naar yuki@dutchmarineenergy.com.

Veel nieuwe Nederlandse bedrijven

Dat dat wat gebeurt op zee betekenisvol is blijkt uit de ontwikkeling van nieuwe, veel ook Nederlandse bedrijven. Op het internet is te vinden wat gebeurt o.l.v. Dutch Wave Power, Solar Duck, Oceans of Energy, en bijvoorbeeld het Schotse Orbital Marine Power. CorPower Ocean is een grote Zweedse ontwikkelaar die wordt geholpen om gedurende 4 jaar te onderzoeken hoe hun apparatuur het best tussen de windmolenparken gelegd kan worden.

DMEC coördineert dit project, wat EU-SCORES heet.

Kennisdelen vanuit Scheveningen Haven

DMEC werkt samen met veel verschillende kennisinstellingen zoals TU Delft, Deltares en Marin, maar ook met universiteiten in de rest van Europa zoals Engeland, Ierland, Frankrijk en Duitsland. Mw. Esser noemt de bijzonderheid van de markt waar deze innovaties op komen, 'apparaten zijn kostbaar en gevoelig en kunnen niet zomaar ergens op zee worden geplaatst, en bovendien

kosten de ontwikkelingen veel geld.' Zij vergelijkt de ontwikkelingen met die in de ruimtevaart en de gezondheidszorg: 'je moet zeker weten dat het werkt, je kan niet zomaar even wat proberen.' Voor wie er meer van weten kan binnenkort de experience bezoeken die aan de kade bij DMEC wordt ingericht. Alle wijkgenoten zijn welkom!

M.m.v. Jose van Hussen
Paulien Bakker

Foto' Holland Park Media

Yuki in de Marine Energy Hub met de Deense kroonprins

Het Vrijwilligerspunt Scheveningen komt naar u toe deze winter

Met ingang van 1 december 2022, gaat het Vrijwilligerspunt Scheveningen inloopspreekuren houden op locatie t.w. de Malle Mok, Westduinweg 38d 2583 EH Den Haag en wel op vrijdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur.

U kunt hier in gesprek gaan met Joop Duinker, Vrijwillig intercedent om te bekijken wat voor u de mogelijkheden zijn om vrijwilligerswerk bij Welzijn Scheveningen te gaan doen.

Om nog even het geheugen op te frissen; Het Vrijwilligerspunt is hét centrale platform voor vrijwilligers uit het stadsdeel Scheveningen. Het voornaamste doel van het Vrijwilligerspunt is de werving, selectie en bemiddeling van vrijwilligers. U bent van harte welkom bij het Vrijwilligerspunt Scheveningen!

Joop Duinker

Elemental Water Makers

Excursie op de werf aan de Hellingweg

We ontmoetten Sid Vollebregt (36). Samen met zijn collega Reinoud Feenstra (36) is hij grondlegger en directeur van Elemental Water Makers (EWM). Net als Yuki Esser van DMEC uit het artikel elders in dit blad zijn zij boegbeeld van nieuw Schevenings ondernemen. En als we het woord mogen gebruiken is Sid een Scheveningse golden wonderboy. Getalenteerd, volhardend en trouw aan zijn idealen, maar ook realistisch. Het komt niet vanzelf.

Vele prijzen

Gegoogeld op Elemental Water Makers kom je op een website die bijkans onleesbaar is vanwege de vele emblemen van internationale prijzen die gewonnen zijn, vanaf het begin in 2012 tot onlangs. Sid Vollebregt zegt daarover dat het prijzen winnen vooral in de beginjaren van hun ondernemerschap, als jonge pas afgestudeerden belangrijk was om markt te veroveren. Intussen hebben de mannen, het zijn er 6, vrouwen zijn moeilijk te werven hoezeer zij ook proberen in andere vijvers te vissen, tenminste 50 klanten over de hele wereld. In de tien jaar van hun bestaan zijn zij opgemerkt én worden zij gewaardeerd. En dat Sid en zijn collega's anderen inspireren vinden ook zijn burens van Van der Zwan die graag werkruimte delen, en waarschijnlijk even graag als uw interviewers horen over hun ontwikkelingen en groei.

Ontziltling met duurzame energie

Sid Vollebregt studeerde werktuigbouwkunde en duurzame energietechniek aan de TU in Delft en aan de ETH in Zurich, en meer in het bijzonder in de waterbehandeling en duurzame energietechniek. In 2012 studeerden hij en zijn collega-directeur Reinoud Feenstra af in het onderwerp ontziltling d.m.v. duurzame energie.

De eerste 6 jaar na afstuderen bouwden ze aan hun bedrijf op de YES!Delft incubator¹ aan de TU-campus in Delft, en een paar jaar geleden kregen ze de kans om in het gebouw naast het zeilcentrum aan de Hellingweg te komen.

¹ Een incubator is een bedrijf dat andere bedrijven helpt groeien.

Ideaal vindt Sid want er is fabricageruimte van hun systemen in de productieruimten die het gebouw biedt, en bovendien is er de kaderuimte waar hun demonstratiecontainer staat opgesteld, in directe verbinding met het Noordzeewater van waaruit wij het door de machine gezuiverde zoete water mochten drinken. Heerlijk. En daarnaast is Sid graag als surfer op zee te vinden, en woont hij in de buurt met vrouw en kinderen.

Hoe het begon in Madagaskar

Sid vertelt aan hun grote tafel op de eerste verdieping, een prachtige locatie met fantastisch uitzicht, hoe het is begonnen. Een klassiek bevlogen verhaal volgt van een jongeling die op zijn grand tour door Madagaskar, een van de tien armste landen van de wereld, aan het strand ligt en lokale jongens strijd ziet leveren met gele jerrycans op karren zonder wielen. Wat doen jullie was de vraag van Sid, in het Frans, en het bleek dat de jongens water haalden uit de zee, zout water om te drinken, iets waar die jongens dagelijks vele uren mee bezig waren.

En die aanblik van de worstelende jongens op het strand plantte bij Sid en Reinoud het zaadje dat leidde tot ontwikkeling van hun duurzame installatie, een slim apparaat dat op zonne-energie en zónder hulp van scha-

delijke mineralen zeewater omzet in rein drinkwater.

Het systeem van Elemental Water Makers verbruikt vergeleken met de bestaande systemen 70% minder energie. 'Normaal heb je 10 kWh nodig voor 1000 l water' vertelt Sid 'maar bij het EWM-systeem maar 3 kWh'.

En dat apparaat wordt aan de Hellingweg geassembleerd uit even duurzame als kostbare materialen, en in een container gebouwd die verscheept wordt naar landen over de wereld. Tijdens onze rondwandeling wees Sid de voor verscheping gereedstaande container voor Somalië. Andere containers gaan naar ontwikkelingslanden en naar andere plekken waar het zoete water node gemist wordt, zoals door eigenaren van resorts en privé-eilanden, maar ook door industrie zoals een betonfabriek zonder water. Uitersten ja maar ook teken van risicospreiding; de opbrengsten van de leveranties aan de welgestelden helpt de Elemental Water Makers om de containers ook te kunnen plaatsen op moeilijke plekken.

Elemental Water Foundation

Sid vertelt hoe dat gaat, hoe zij gesprekken zoeken met partijen die het hen helpen mogelijk maken om een 'watermaker' op een gewenste locatie te stationeren, met goede doelenorganisaties zoals Save the Children

en met Care, met hulp van ambassades en NGO's, en ook met hun eigen stichting de Elemental Water Foundation die de ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties onderschrijft.²

De Elemental Water Foundation doneert projecten aan mensen in Madagaskar waarvoor ze als vrijwilliger projecten ontwikkelen en geld inzamelen. Zo kunnen ze in Madagaskar inmiddels hun derde project opleveren en aan 10.000 mensen drinkwater bieden.

En zo rekent Sid dat wereldwijd inmiddels 100.000 arme mensen beschikking hebben over schoon drinkwater met behulp van door hen gebouwde systemen, en de komende jaren willen de Watermakers doorgroeien naar schoon drinkwater voorzieningen voor 10 miljoen arme mensen.

Het verklaart ook waarom zij graag in Scheveningen zijn. Hun gesprekspartners zijn om de hoek en komen ook even makkelijk aan voor een excursie. Onlangs nog, vertelt Sid, kwam een delegatie waterprofessionals uit het Midden-Oosten aan de haven om de installatie te bekijken, en kennis te maken met de technieken op de demo-locatie op de werf.

Training en service zo lang als nodig

We vragen ons af hoe ze de mensen op de moeilijke locaties bereiken, en hoe die de gevoelige systemen kunnen beheren. Sid vertelt dat EWM altijd op zoek is naar een goede lokale partner, een NGO of een goed doel dat daar al zit. 'Zij zijn de verbinding naar de lokale cultuur en context die ons leert hoe het proces van goedertransport verloopt, wat invoerrechten zijn, en hoe we kunnen beginnen op een plek,' vertelt Sid, 'en er is ook een lokale partner nodig die wat kan, bijvoorbeeld een aannemer, of een NGO die al waterprojecten doet.' En zo kan EWM hun mensen en de mensen van het dorp opleiden.

Sid vertelt: 'Als eenmaal het kostbaar en geavanceerd systeem op een plek in een ontwikkelingsgebied wordt geplaatst doet EWM er alles aan om het systeem toegankelijk te

maken. Er is een instructieprogramma in Scheveningen waar de toekomstige gebruikers naar toe komen, en er zijn instructiefilms, en service op locatie, een jaar gratis, en bovendien 24/7 via het internet bereikbaar bij vragen.

Schaarste en machtsverhoudingen

Tegelijk is het ook voor de Elemental Water Makers een uitdaging om hun systemen geplaatst te krijgen. Sid vertelt dat net als in de energiewereld de waterbedrijven in handen zijn van enkele partijen, en altijd bij de machthebbers. Zij bepalen wat moet worden betaald voor hun water, en wie het krijgt. Voor Elemental Water Makers is het ook niet altijd even transparant om vergunningen te krijgen, bij wie ze moeten zijn. Dus juridisch gezien, qua regelgeving en monopolies zijn er grote uitdagingen, maar ook de weersomstandigheden zoals orkanen over Belize en Caraïbisch Nederland, en onrust in de Hoorn van Afrika... 'dat zijn mondiale uitdagingen waarin elk project een nieuw avontuur is.' In de dorpen waar Elemental Water Makers het verschil wil maken is doorgaans helemaal niets, geen energie of watervoorziening maar ook 'waar niemand anders in de weg zit en waardoor het makkelijker wordt om een project te bouwen.'

'Zo onderscheiden Elemental Water Makers zich ook van de grote bedrijven die ook wereldwijd in ontziltting doen zoals Suez en Veolia. De gigantische projecten die die bedrijven doen kan alleen omdat ze groot zijn, een balans hebben van een paar miljard. De projecten die EWM doen gaan tot een miljoen liter water per dag, die projecten zijn te klein voor de grote bedrijven' legt Sid uit.

We zijn onder de indruk van het verhaal van Sid en zijn collega's. Het illustreert hoe moeilijk modern ontwikkelingswerk is en hoe taai de operaties zijn om bijvoorbeeld water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, volgens de WHO een basisvoorwaarde gezondheid en welzijn veilig te stellen.

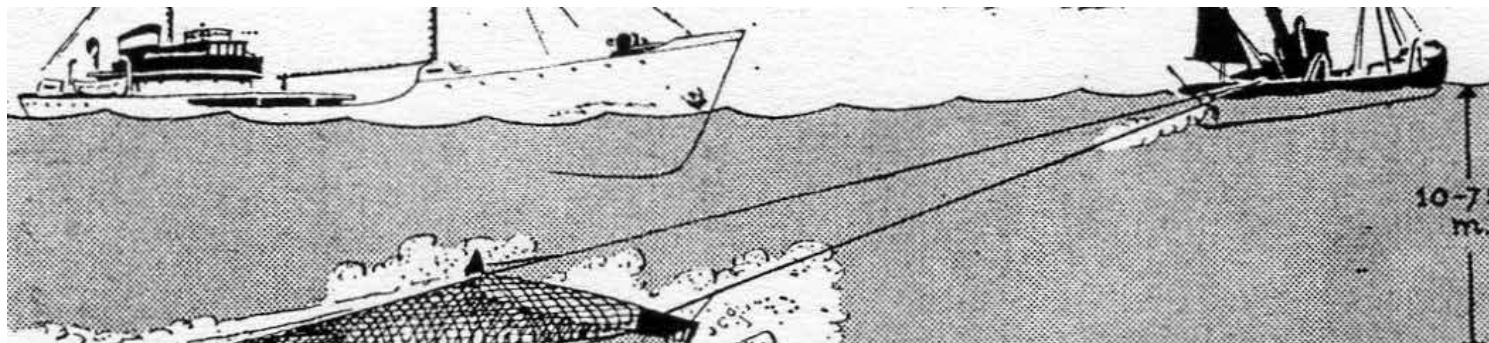
We wensen de Elemental Water Makers veel succes.

m.m.v. José van Hussen
Paulien Bakker

² Zie www.elementalwaterfoundation.com

'n Roopje van de Sch 236 de Noordster

Tekening trawlvisserij. De borden zijn goed zichtbaar. Uit: Arie van der Veer, Nederlandse Zeevisserij schepen.

We schrijven inmiddels december en dan is het weer 'de téd van bouweteelt' zoals het in vroeger dagen heette. De haringloggers deden hun laatste reis en gingen in winterslaap in afwachting van het nieuwe haringseizoen in mei. Men had de gevaren der zee doorstaan en had dus een behouden teelt.

De loggers werden 'afgesneden': tuigage, visgerei en scheepsbenodigdheden gingen van boord en werden opgeborgen op het redersef. De strozakken die hadden gediend tot matras in de kooi werden leeggehaald en niet zelden ging de inhoud in de fik, wat nogal eens een brandje op de kade teweeg bracht. Nieuwjaarsvuur *avant la lettre!* Overgebleven proviand werd onder de bemanning verdeeld en meegenomen naar huis. Er heerste een typische sfeer aan de haven: aan de ene kant een zekere weemoed aan het voorbijgegaan haringseizoen, anderzijds een mooi vooruitzicht op de feestdagen en een winter 'aan de wal'. Al gold dat niet voor alle loggers: de schepen die een krachtige motor hadden schakelden in de winter van de drijfnetvisserij (de vleet) over op de visserij met de trawl. Een langgerekt trechtersvormig net dat aan twee stalen lijnen over de bodem werd getrokken om plat- en rondvis te vangen. Beide vangstmethoden zijn vanzelfsprekend op de Noordster aan de Dr. Lelykade te zien.

Voor onze museumlogger is het echter volstrekt geen bouweteelt, laat staan dat we de winterslaap in gaan. Integendeel. Aan boord wordt hard doorgewerkt om er voor te zorgen dat de restauratie voor Vlaggetjesdag volgend jaar op een oor na is gevild en we ook klaar zijn om te varen! We zijn per slot van rekening varende erfgoed, waarbij de

Noordster aan alle eisen van zeevaardigheid voldoet. Zo zijn we weer een stuk verder met de schippershut. Er is een begin gemaakt met de betimmering en in de vloer hebben we een scharnierend stalen luik aangebracht waardoor het stuurhuis ook van binnenuit is te bereiken. Eenmaal boven gaat het dicht zodat het ook geen vloerruimte kost.

De betimmering aan de buitenkant van de schippershut kwam gereed en staat strak in de lak. Zo is het houtwerk bestand tegen weer en wind waaraan het voortdurend en juist ook in de haven is blootgesteld. Daar is met veel zorg en toewijding aan gewerkt en het mooie is – en dat geldt voor veel onderdelen van de restauratie – dat het allemaal het resultaat is van de nijvere arbeid en inzet van onze enthousiaste vrijwilligers.

Hetzelfde geldt voor de messroom oftewel het 'achterin'. Daar zijn beide wanden in genoeg originele staat teruggebracht en als de betimmering eenmaal op kleur is gebracht, oogt het weer als toen. De voormalige kooien zullen hier overigens voor een deel worden gebruikt als bergplaats, die aan boord hard nodig is. Als de banken en de tafel in het midden er eenmaal staan zal men ook hier desgewenst met een kleine groep kunnen vergaderen in historisch maritieme (vissers)sfeer.

De museale collectie werd intussen verrijkt met twee originele trawlborden. Deze zware en massieve houten borden met stalen beslag werden gebruikt op de trawlvisserij en hadden ten doel om al scherend over de grond door het water de ingang van het trawl-net open te houden wanneer het werd voortgesleept.

De borden behoeven nog enige restauratie en wanneer dat is gebeurd komen zij aan boord te staan op de gebruikelijke plek: achter de trawlgalg tegen de verschansing aan. We kregen de borden van de familie Hulshof. Die gaf ons trouwens ook nog twee voorwerpen die vroeger een belangrijke rol speelden bij de navigatie: een verrekijker (zgn. 7*50 kijker) en een wandbarometer. Zij zullen een plaats krijgen in de schippershut.

Met dit laatste roopje van het jaar wens ik u namens alle opvarenden van de Noordster mooie feestdagen en een Behouden Vaart in 2023!

*Mr Henk Grootveld
Voorzitter Stichting SCH 236
Noordster Terug op Scheveningen*

toegangsluik in vloer

begin gemaakt met betimmering in schippershut

kijker en barometer

trawlborden

betimmering in messroom/achterin

betimmering aan buitenkant schippershut voor entree

Bewonersorganisatie

Havenkwartier

Voorzitter: Teun van Dijk

Secretaris: Paulien Bakker

Penningmeester: Hans van der Lee

Bestuurslid: Henny Kegge

Secretariaat

Westduinweg 38d

2583 EH Scheveningen

Telefoon: 070-3520612

E-mail: info@bohscheveningen.nl

www.facebook.com/bohscheveningen

Maandag	Tijd	Ruimte
Fitness heren	07:00 – 11:00 uur	Fitnesszaal
Fitness dames	11:00 – 12:00 uur	Fitnesszaal
NA meeting	08:30 – 09:30 uur	Blauwe zaal
Koffie inloop	09:00 – 17:00 uur	Ontmoetingsruimte
Schappelijk	09:00 – 13:00 uur	Winkel Schappelijk
Yoga groep 1	09:00 – 10:15 uur	Sportzaal
Kledingbank/Kast v. Lotje	09:00 – 13:00 uur	Kledingbank
Kapsalon	09:00 – 11:30 uur	Kapsalon
Fietskeet	10:00 – 14:00 uur	Fietskeet
Yoga groep 2	10:30 – 11:45 uur	Sportzaal
Tienerinloop 10-14 jaar	15:00 – 18:00 uur	Blauwe zaal
Kickboksen	18:30 – 20:00 uur	Sportzaal
Tienerinloop 14-17 jaar	19:00 – 22:00 uur	Blauwe zaal
Dinsdag	Tijd	Ruimte
Fitness heren	07:00 – 12:00 uur	Fitnesszaal
Koffie inloop	09:00 – 17:00 uur	Ontmoetingsruimte
Kapsalon	09:00 – 11:30 uur	Kapsalon
Fietskeet	10:00 – 14:00 uur	Fietskeet
NA meeting	10:00 – 11:15 uur	Blauwe zaal
Tienerinloop	15:30 – 19:00 uur	Blauwe zaal
Schappelijk	09:00 – 13:00 uur	Winkel Schappelijk
Kledingbank/Kast v. Lotje	09:00 – 13:00 uur	Kledingbank
Vergadering BOH 1x p.m.	19:30 – 22:00 uur	Ontmoetingsruimte
Woensdag	Tijd	Ruimte
Bloedafname	08:30 – 10:00 uur	Blauwe zaal
Koffie inloop	09:00 – 17:00 uur	Ontmoetingsruimte
Kledingbank/Kast v. Lotje	09:00 – 13:00 uur	Kledingbank
Kapsalon	09:00 – 11:30 uur	Kapsalon
Ouderen Ontmoeting	10:00 – 14:00 uur	Ontmoetingsruimte
Dames fitness	10:00 – 12:00 uur	Sportzaal
Fitness heren	11:00 – 12:00 uur	Fitnesszaal
Fietskeet	10:00 – 14:00 uur	Fietskeet
Kledingbank	13:30 – 15:30 uur	Kledingbank
Malle Kids club	14:00 – 16:00 uur	Blauwe zaal
Huiswerkklas	17:00 – 20:00 uur	Blauwe zaal
Kickboksen	18:30 – 20:00 uur	Sportzaal
Donderdag	Tijd	Ruimte
Fitness heren	07:00 – 12:00 uur	Fitnesszaal
Koffie inloop	09:00 – 17:00 uur	Ontmoetingsruimte
Kapsalon	09:00 – 11:30 uur	Kapsalon
Schappelijk	09:00 – 13:00 uur	Winkel Schappelijk
Kledingbank/Kast v. Lotje	09:00 – 13:00 uur	Kledingbank
Fietskeet	10:00 – 14:00 uur	Fietskeet
Ouderen Ontmoeting	11:00 – 14:15 uur	Ontmoetingsruimte
Uitgifte Voedselbank	14:30 – 16:30 uur	Sportzaal
Tienerinloop 14 – 17 jaar	19:00 – 22:00 uur	Blauwe zaal
Vrijdag	Tijd	Ruimte
Fitness heren	07:00 – 12:00 uur	Fitnesszaal
Koffie inloop	09:00 – 17:00 uur	Ontmoetingsruimte
Inloop spreekuur Vrijwilligerspunt	10:00 – 12:00 uur	Kantoor
Kledingbank/Kast v. Lotje	09:00 – 13:00 uur	Kledingbank
Fietskeet	10:00 – 14:00 uur	Fietskeet
Fitness dames	12:00 – 14:00 uur	Sport/fitnesszaal
Blokfluitclub (1x2 weken)	13:00-17:00 uur	Blauwe zaal
Huiswerkklas	17:00 – 20:00 uur	Ontmoetingsruimte
Tienerinloop 10 – 14 jaar	19:00 – 22:00 uur	Blauwe zaal

Welkom in de Mallemok!

Bijgaand het programma voor het nieuwe jaar!
Naast het wekelijkse activiteitenprogramma worden er tijdens de kerstperiode weer extra activiteiten georganiseerd.

Op Tweede Kerstdag is er een kerstdiner in de Mallemok.
Opgeven kan via de balie of telefonisch. Voor degenen die slecht te been zijn is er gratis vervoer geregeld!

Ook het jongerenwerk en de Mallekidsclub hebben weer een leuk kerstvakantie programma samengesteld. Via flyers en de facebookpagina van de Mallemok wordt het programma bekend gemaakt.

Hiernaast staat het huidige activiteitenprogramma. Nieuwe activiteiten, nieuws en verdere informatie worden vermeld op onze Facebook pagina en op de website www.welzijnscheveningen.nl

Weet u dat er in de Mallemok een “Vers en Vrij” vitrinekoelkast staat? Eénmaal per dag worden overgebleven bereide (vers) producten/ restjes bij aangesloten horecagelegenheden opgehaald, geseald in speciale Vers & Vrij bewaarbakjes en geplaatst in de vitrinekoelkasten. Iedereen die het nodig acht, is vrij om uit het koelkastje te halen waar men behoefte aan heeft. Op deze manier gaan we voedselverspilling tegen én helpen we mensen die (tijdelijk) in zwaar weer zitten aan een gratis maaltijd.

*Het team Mallemok wenst iedereen
fijne kerstdagen en een gezond Nieuwjaar!*

